

УДК 78.071.2(477)(044)Пат

НЕВІДОМИЙ ЛИСТ ІВАНА ПАТОРЖИНСЬКОГО (з родинного архіву Рудих)

Тетяна Руда

Серед документів мого батька, Петра Євдокимовича Рудого, я знайшла короткий лист від Івана Паторжинського (1896–1960), народного артиста УРСР, знаменитого співака, а також викладача, який підготував для оперної сцени багатьох талановитих виконавців.

Під час війни Іван Сергійович разом із дружиною та доньками евакуювалися в Уфу, куди переїхала значна частина української творчої та наукової інтелігенції. І вже у грудні 1941 року відбувся перший спектакль Київського театру опери і балету. За ініціативою І. Паторжинського Театр створив концертну бригаду, яка виїжджала на фронт і у прифронтіві міста, виступала у Ворошиловграді. Дружина співака, Марфа Хомівна Снага-Паторжинська, досить детально розповідала про діяльність Івана Сергійовича в роки евакуації [1, с. 77–92], про поїздки до військових частин, госпіталів, роботу над ролями, умови проживання.

У жовтні 1942 року Київський оперний театр переїхав до Іркутська, де умови були кращі, знайшлася робота і для дружини Паторжинського – солістки радіомовлення.

З П. Рудим відомий співак познайомився, найвірогідніше, у Москві, де він перебував з донькою Галиною у вересні 1942 року. Батько мій з березня 1942 року обіймав посаду постпреда УРСР, зустрічався з приїжджими українськими вченими, артистами, надавав допомогу в різних справах. Приклад такої допомоги наводить у своєму листі І. Паторжинський.

Лист датовано 22 листопада 1942 року. Наводимо його.

Джерела та література

Снага-Паторжинская М. Дорога жизни // Иван Сергеевич Паторжинский. – М. : Советский композитор, 1976.

Заказное *

г. Москва

Арбат,

Мало-Ржевский пр. № 6

Постпредство УССР

тов. Рудому Петру Евдокимовичу

г. Иркутск, ул. К. Маркса 30 кв. 55
И. С. Паторжинскому.

—
22.XI.42 г.
г. Иркутск
ул. К. Маркса 30, кв. 55.

Глубокоуважаемый Петр Евдокимович!

Доехавши благополучно к месту назначения в г. Иркутск и в целостности и сохранности доставивши рояль, переданный мне в пользование правительством Белорусской ССР, при Вашей помощи и поддержке. Разрешаю себе поблагодарить Вас от всей души за Ваши хлопоты и поддержку. Очень большую помощь Вы оказали этим мне и моей семье, которая вся играет и поет и теперь имеет возможность нормально вести свою работу.

Еще раз спасибо!

Будьте здоровы и благополучны!
Уважающий Вас Народный артист УССР Паторжинский.

* Адреса на конверті.